

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitottéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Közgazdaságunk nemzeti fejlődéséről.

A nemzetgazda, ki figyelemmel kíséri közgazdaságunk fejlődését, lépten-nyomon találkozik oly közgazdasági momentumokkal, melyek még a fejlődés stadiumában vannak és pozitív (reál) eredményeket csak évek múltán tudnak felmutatni.

Önkénytelenül felmerül ama kérdés, hogy mi okozza eme hosszú — stagnáló — állapotokat, miért nem tud a magyar közgazdaság önálló, független — minden idegen befolyástól ment — de realis eredményeket felmutatni?...

Korunkat a realismus jellemzi, a társadalom, az egyén, csak realis célokért küzd, mert munkája után hasznót kíván és remél is egyuttal.

És joggal kérdem, hogy a közgazdaság keretében annyira fontos szerepet játszó gazda — földbirtokos — osztály, mely az államot alkotó elemek legtekintélyesebb részét teszi, fellel-e a jelenlegi közgazdasági viszonyok között az őt méltán megillető támogatást, a mely egyuttal biztosítaná — minden körülmények között, fáradságának jutalmát: a szükséges anyagi hasznót is.

Sajnos éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk. Agrár-politikánk nem fejlődik, nem mutat fel oly eredményeket, a melyekkel minden tekintetben közgazdaságunk meglehetne elégedve! Legalább a gyakorlati élet: nemzetgazdasági értelemben: közgazdasági kulturpolitikánk valamint a gazdasági statisztika eme tények mellett bizonyítanak.

Gabona kivitelünk nem emelkedik, az árak évek óta a minimumra vannak — a külföld versenyé folytán — lenyomva, vigasztalásul állattenyésztésünknek emelkedése marad; de az egyedül nem képes a magyar gazdát a sárból kirántani.

Közgazdaságunk nemzeti haladása csak akkor lesz képes nagyobb aktiók teljesítésére, midőn intensív gazdálkodás, jó gazdasági tanúgy és valódi nemzeti szellemben ápolót és kereszttel vitt kultur-gazdasági politikát fogunk követni, mely megvédi a magyar gazdát a szédelgő speculáció, a mesterségesen lenyomott gabona árak ellen, vagyis oltalmat fog találni egy egységes, de nemzeti szellemben kereszttel vitt és

alkalmazott: magyar nemzeti kulturpolitikában.

A modern gazdasági haladás eme említett elveken alapszik és gyarló hiúság lenne, ezt még csak kísérletben is megmontani, szándékosan megbolygatni, mint olyat, a mely igen jó alapokon nyugszik.

Évekkel ezelőtt hangsúlyoztam, „hogy a közgazdasági tényezők nem alapszanak más elveken, mint közgazdaságunk nemzeti fejlődésének mielőbbi megvalósulásában, továbbá a gazdaságokban kereszttel vitt intensív is maradó közgazdasági alkotásokon!...”

Minden államnak, mely féltékenyen ápolja közgazdaságát, valamint ezt fejleszti is, oda kell közgazdasági műveinek alkotásainál törekednie, hogy egy színvonalra emelje a kis birtokot a középbirtokkal a gazd. üzemi területek haladását tekintve, és nem az egyéni érdekek előtölása, hanem közgazdaságának fejlesztése legyen — az általános haladást illetőleg — jelszava!...

Ha nemzeti szellemben fejlődő közgazdaságunk lesz, a mely intensív gazd. rendszer üzése mellett, és a folyton fejlődő közgazdasági tényezők befolyása alatt, tartos és magasabb anyagi hasznót biztosít egyuttal a magyar-gazdaságtalnak, akkor a magyar-gazdaságtal meg fog erősödni anyagilag, ellent fog tudni állani a folyton fenyegető mezőgazdasági válságnak, — a mely válság már-már akut jellegűt kezd ölteni, — és elnyeléssel fenyegeti a birtokos osztály vagyonát, esetleg jövedelmének legnagyobb részét. Nem kicsinyesnek látszó dolgok ezek, fontos, a közgazdaság haladását gátló momentumok, a melyeket alaposan ismernie kell a nemzetgazdának, hogy védekezni is tudjunk egyszerűs mind ellene.

Kitűnő példa erre az angol gazdák helyzete. As angol gazdák a parlament segítségével folyamodtak a fenyegető mezőgazdasági válság elhárítására végett — a parlament eddig nem tett semmit — és 20 millió angol gazda, vagyis ennyi földművelő nép helyzete változatlan marad.

Pedig ott intensív gazdálkodás foly, az állattenyésztés virágzik, a külföldi államok exportja nagy és mégis az állam jóakaró dédelgetésére szorultak.

Mennyivel inkább szüksége van erre a magyar gazdaságtalnak.

Különösen most, midőn a gabonaárak határozottan gyengék és állattenyésztésünk exportja alig-alig mutat emelkedést.

Virágzó közgazdasági állapotokra egyelőre nincs remény, ha csak a magas kiviteli vámok idővel csökkenni nem fognak.

Példa erre juh-exportunk. A magyar juhok legjobb vevője Franciaország, hová a múlt évben kivittünk 347,29 ezer drb juhot, de a kiviteli váom oly magas, hogy a magyar gazda haszna minden kivitt juh-hus kilója után alig kap 20—30 cent tiszta hasznót.

Bénítólag hat a magas vám gabona és állattenyésztésünkre; de intensív gazdálkodási kulturpolitika üzése mellett idővel csak fel fog lendülni közgazdaságunk!...

Nemzeti szellemben fejlődő agrárpolitika, jó és rendezett pénzügyi nemkülönben a termelési ágakban intensív termelés, a nyers anyagoknak nagyobb mértékben előállítás, valamint az ipari és kereskedelmi növényeknek fokozottabb termelése azon eszközök, a melyek hivatva vannak Magyarország közgazdaságát tekintélyes és egyuttal hatalmas versenytársává tenni a külföld bármely államának közgazdaságával szemben!...

Mert egységes — nemzeti szellemű — közgazdasági politika azon alap, a melyről visszaesés nincs, a honnét csak haladni lehet, a haladás már fél siker, a mely idővel biztosítani fogja azt, a mit közgazdasági értelemben üzleti (reál) haszonnak nevezünk!... A real haszon — végeredményében — pedig közgazdaságunk javára iratik fel!!!

Viktórus.

Politikai hírek.

Kálnoky megy. Budapesti jól értesült politikai körökből jelentik, hogy Kálnoky gróf külügyminiszter állása erősen megrendült s ha egyelőre nem vonul nyugalmába, annak csak az alkalmas utód megválasztásának nehézségei állják az útját. A kombináció azonban már erősen folyik. Első sorban Khuen-Héderváry gróftól emlegetik Kálnoky utódjául, rajta kívül még Szögyén-Marich László, Kállay Béni, Lichtenstein herceg pétervári nagykövet és

Volkenstein párisi nagykövet is kombinációba került.

A népoktatásért. Wlassics miniszter a népoktatási intézetekre nézve járási tanfelügyelet szervezését czélozza. Ezért rendeltetleg bekérte a tanfelügyelők véleményét, hogy az elemi és polgári iskolai tanítók, tanítóképző intézetek, esetleg középiskolai tanárok némi díjazás mellett nem volnának-e czélszerűek a járási tanfelügyelőségre.

A király a német hadsereg vezértábornagy. Bécsből jelentik táviratilag, hogy Vilmos császár Ferenc József királyt vezértábornagygyá nevezte ki. A jelvényeket, melyek két arannyal kihimzett miniatúr tábornagy botból és a vállrojtásból állanak, tegnap nyújtották át ő Felsőnek.

A t. Ház.

Budapest, február 28.

A képviselőház mai ülésén folytatták a költségvetési törvény feletti vitát, melyet ma Vitorisz Miklós kezdett meg a kormány-párt soraiból.

Semmi újat, semmi eredetit, egy szóval semmi olyast nem mondott, a mit már százszor ne hallottunk volna, ellenben igen unalmasan beszélt, úgy hogy a Ház szinte fellelégett, mikor vissza ült helyére.

Szacsavay Sándor volt a következő szónok, a ki röviden, de szépen megkonstruált kerekded beszédében utasította vissza a törvényjavaslatot, bizalmatlanságát fejezván ki a kormány iránt.

Terényi Lajos, az epigonok kormányának legújabb vezérőnöke vette ezután védelmébe a rendszert, a mely őt is felsegítette már a főispáni székbe. Majdnem minden ellenzéki szónokba belekötött, de nem valami nagy dicőseget nyitott ki magának az egyenetlen dicsőseget.

Terényi különben mint Perczel Dezső pézsmekere működött, a ki ma szükségesét látta annak, hogy tájékoztassa a képviselőházat régi ideáinak legújabb formulái felől.

Mindenekelőtt Prémus zágrábi érseki titkár esetét ismertette, a ki Perczel állítása szerint sajátkezűleg mondotta a csáktornyai szolgabíróknak, hogy igazott.

A belügyminiszter beszélt a néppárttól, a fuzióról, Szapáry Gyula grófról és minden egyébről, legérdekesebbek voltak azonban azok a kijelentések, a melyeket a néptanítóról, mint anyakönyvvezetékről tett.

Azt mondotta, hogy azok nem hivatalnokok, hanem állami teendőikkel megbízott funkcionáriusok.

hez illik. A hónap másik felét a nagyatyjánál töltötte; és mihielyest a kis ujjai képesek voltak dolgozni, segített annak a kosárfonásban.

A cottageban lakó barátnéja és gondozója mindenféle házi dologra megtanította és kiskorától kezdve arra szoktatta, hogy hasznossá tegye magát és a kis Magda nyolcz éves korától kezdve képes volt a nagyatyja hurubáját rendben és tisztán tartani. A kis leányt a faluban való teljes ellátásáért a pap fizetett, a ki jó tetteiben senkinek a segítségét sem kérte.

Midőn Magda tizenegy éves volt, az az öreg asszony kinél a faluban lakott, meghalt, és a leányka, aki már inni, olvasni és számolni tudott, állandóan a lápon levő kunyhóban lakott, s csak szép időben kívánta meg a paptól, hogy a vasárnapi iskolában és a templomban megjelenjen.

Néha a nagyatyjával barangolt a vidéken és kosarakat árult.

Máskor a kis kunyhóban töltötte magányos napjait, vagy a kis kertjűkben, egy negyed holdnyi földön, melyet sok fáradságos munkával váltottak meg a laptól, melynek egy kis része valóságos paradicsoma volt a színes virágoknak, a többi része burgonyával, káposztával, babbal és egyébféle veteményekkel volt tele; a leány piros folyondárokból csinált magának egy kis lugast, mely jól vette ki magát, a meleg nyári délutánokon a kék ég alatt, a kék víz mellett, midőn Magda a folyó partjának egy kis emelkedésén ülve kosarat font, a víz csendes folyását nézve, míg ujjai oly egyhangu rendes mozgással végezték munkájukat, mintha a férfiak lelkének a megfogására szöttek volna hálót.

Magda, az ő nagy sötét szemével, holló-fekete hajával, régi elefánt-csont színű finom bőrével és római vonásaival, egy varázslónőnek is elég szép lett volna. A pap is csak gyarló halandó volt és nem tehetett róla,

— Hát ez mi? hangzott egyszerre mindenfelől és oly kacajra fakadt a képviselőház, a melyhez hasonló csak ritkán volt alkalmunk hallani.

Bartha Miklós ezután megmagyarázta Perczel Dezsőnek, Magyarország belügyminiszterének, hogy ki a közhivatalnok és mik ennek az ismérvei.

A belügyminiszter röviden szabadkozott, mire Vajay István indokolta meg a bizalmatlansági szavazatát és Szilágyi Dezső elnök a közöhangnak engedve, fél egykor az ülést öt perczre felfüggesztette.

Szünet után majdnem egy teljes órán keresztül Tisza István beszélt, kicsavart logikája és körmönfont okoskodása által teljesen rászolgálván a kis Tisza névre.

Előbb az egyházpolitikáról beszélt, — majd hódolva a kor divatjának, Eötvös Károlylyal ölekezett és igazat adott neki abban, hogy Kossuth és Deák utódainak kezét kell egymással fogni, majd rögtön hozzátette, hogy Apponyi gróf nemzeti követelményeit helyteleníti, mert azok úgy tűntek fel a dolgok állását, mintha mi kihasználva nemzeti vívmányainkat, azokat Ausztria ellen akarnók fordítani, éppen ezért a fuziót csak úgy fogadhatná el, ha Apponyi és pártja abdkálnának.

Az egész ellenzék gunyos kacajjal fogadta a nagy Tisza kis fiának fenhéjazó kijelentéseit, a melyek különben igen jellemzik a mai felforgatott politikai helyzetet.

Tisza Istvánnak Bethlen Gábor gróf még a mai ülésen válaszolt, a többi válaszok előreláthatólag nagy számmal holnap és azután következnek.

A függetlenségi és 48-as párt ügye.

Kossuth Ferenc levele.

Az Egyetértés folytatja szitkozódásait Ugron ellen. Ugron Gábor az E-s-nek nem válaszol, hanem nyilvánosságra bocsátja Kossuth Ferenc következő levelét:

Nagyságos Ugron Gábor urnak

Budapest, decz. 29. 1894.

Kedves barátom!

Az „Egyetértés ma reggeli számában meglepetve olvasok személyedre vonatkozó csipős megjegyzéseket, melyek beszédednek nem helyeslő bírálatát követik.

Csávolszky távol volt tegnap este (Debreczenbe utazott) én nem vagyok szerkesztő, s midőn az Egyetértésnél jártam tegnap este, az illető czikk nem volt megírva; — de nem is járhatok minden éjjel a laphoz átolvasni minden szót.

hogy mélyebb érdeklődést érzett e pompás alakban levő lélek iránt, mint a pisze-orr, piros pozsgás falusiak iránt. És Magda szemérmes volt, vagy talán büszke és távol tartotta magát minden rokonszenvtől, a mi a papot csak rokonszenvesebbé tette.

Rockstone ur az öreg Dawley kunyhójába való látogatását későbbre halasztotta, mint a hogy rendesen megtenni szokta és ma egy kis lelki aggodalommal közeledett a láphoz, miután Magdát már több, mint egy hónap óta nem látta a templomban a szokott helyén. Igaz, hogy az idő azokon a vasárnapokon mindig rossz volt és ő annak tulajdonította a leány távollétét; de midőn az ötödik vasárnap is eljött és Magda még sem jelent meg, ekkor a pap azt kezdte gondolni, hogy az esőnél, vagy szélnél komolyab ok tarthatja vissza.

A kunyhó alacsony kéményéből vékony fehér füst-oszlop emelkedett s a lápra néző ablakon keresztül a tűz világa fénylett.

Látszott, hogy a kunyhóban laktak.

Az öreg Dawley a tűzhely mellett ült, mely a sötét alacsony lakó szobának az egyik oldalát foglalta el és kosarat font; az unokája ablaknál térdelt, karjait az ablak párkányára támasztva, és a széles területen levő lap felett annak az alacsony dombnak a szélen ülve utra nézett, mely az azon túl levő egész világot elzárta. A lap körülbelül egy negyed mértföldnyi szélességű volt, és imitt-amott mélyebb töcsák voltak benne, hol vad ludak és kacskák tanyáztak; a réce-vadászok előtt kedves hely volt ez a sötét vizű más-különbön használhatatlan mocsáros föld darab.

A leány bágyadtan fordította az ajtó felé a fejét midőn a pap belépett; de nem állott fel a térdéről, és nem köszönt.

(Folytatása köv.)

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. Márczius 1.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

V.

A hogy a szikrák felfele szállnak.

(Polytatás.)

(16.)

Az atyjának az volt a mentsége, midőn a leánya nevelésének az elhanyagolásával vádolták, hogy ő nagyon szegény ember, és négy és fél mértföldnyire lakott mindentől.

— Hogy küldhettem volna iskolába? — kérde.

— Czivilizáltabb helyre költözködhetett volna, válaszolá a pap.

— Költözködhettem volna! Hiszen ez a kunyhó az én saját birtokom. Ezt a házat mely menhelyet nyújt eladni annyi volna, — mint ha a jobb karomtól válnék meg. Soha sem tudnék más lakásra szert tenni, ha egyszer ezt eladnám. — A pénzt mind meginnám.

— Legalább egy héten egyszer elmehetne a templomba — folytatá a pap. Maga mértföldeket jár a hét folytában, hogy kosarait eladja. Nem tudna e vasárnapoként néhány mértföldet jönni, hogy a lelkét megmentse?

Dawley Joh a fejét rázza.

— Midőn az ember egész héten járt, hogy a kenyérre valóját megkeresse, vasárnap pihenni kíván, volt a válasz.

A pap Dawley Magdához beszélt a kereszténység elemeire próbálta tanítani; de nehézfadat volt. Nem kívánhatta tőle, hogy a felvilágosulás kereséséért — melynek szükségét nem érezte, naponta kilencz mértföldet gyalogoljon. A lápon keresztül átlövagolt a kunyhóba oly gyakran a hogy csak tehetette szép tudatlanul több fáradsága volt, mint bárkivel a községben.

Miután egy évig így volt elfoglalva, azt kezdte gondolni, hogy a leány lelkének a homályába átlágozottság némi sugarait juttatta.

Az értelem ébredezni látszott benne. Magda a szentírásra tett megjegyzéseiben kevésbé volt gyermekes, és e világ iránt, melyben élt, több kíváncsiságot mutatott. Rockstone ur tele volt reménnyel felőle, midőn hirtelen eltűnt a cottageból, lápról, és a chadfordi községből, a nélkül, hogy elmenetelt módjáról vagy okáról legcsekélyebb nyomot hagyott volna.

Az atyja csak annyit tudott mondani a papnak, hogy hajnalhasadtakor elhagyta a hurubáját, hogy kosarait egy távolabb levő városba vigye, a hol vásár volt, s midőn éjfélkor hazament, a házat egészen üresen találta.

Látott-e valaha a cottage körül egy idegen férfit lappangani? Gyanítja-e, hogy a leánya egy olyan férfinnak az ösmeretségét csinálta, a ki elcsalhatta?

Mind a két kérdésre csak „nem“ volt a válasz.

Rockstone ur a szökevény nyomozásában véghetetlen sok fáradságot fejtett ki, de eredmény nélkül; nem látta a faluban, sem a legközelebbi vasúti állomáson. — A helyi rendőrség nem tudott tenni semmit, a főváros rendőrsége szintén hiába fáradozott. A Daw-

ley John leánya csak egy másik elveszett csepp volt az emberiség nagy Oceánjában.

Öt évvel később, midőn a kosárfonó éjfélt tájban, ugyanazon városból, és annak ugyanazon évi vásárjából tért haza, a leánya megszökésének az évfordulóján, egy, két és három év között levő gyermeket talált a tűzhelye előtt ülve, és a tűzre bámulva, melyet az előtt nem rég ösmeretlen kezek gyújtottak.

A gyermek azonossága felett nem kellett a fejét törni, mert tökéletes hasonmása volt a leánya kis baba korának, és ugyanaz a sárga üveg gyöngysor volt a nyakára téve, melyet Magda gyermekkorától kezdve folytonosan viselt, az anyja kedvencz ékszerét, mely nélkül sohasem tartotta magát felöltözve.

Dawley átkutatta a kunyhóját, azt gondolv, hogy a leányt valahol csak elbujva megtalálja, — de a tűzhely előtt kuporgó gyermeket kivéve, üres volt a hely; kérdőzködött a gyermektől, de az hátra volt maradvá a beszédében, és nagyon kis gyermekes modorban csak a saját szükségét tudta kifejezni: Maggi fáradt, Maggi éhes, Maggi tejet kér. Nem sirt az anyja után és megváltozott környezetbe nem zavarta. A száraz kenyérből álló vacsoráját megelégedéssel ette meg; de nem akart a kosárfonó térdére ülni. Mint egy kis macska húzta magát össze azon az ágyon, melyre a nagypapja tette és oly jól aludt mint egy kis macska.

A kosárfonó azzal a bambasággal vette az új terhét, a mi rezignáció vagy közönyösség lehetett. Az unokáját éppen úgy nevelte volna fel a hogy a leányát nevelte volt; de most pap közbe szólott. Ugy intézkedett hogy a gyermek minden hónapból két hetet egy tisztességes család körében töltsön Chadfordban. E két hét alatt a leánykának iskolába kellett járni, és úgy tanítva és gondozva lenni a hogy egy keresztény gyermek-

Mind a kettő a leghatározottabban kijelölték azt az irányt, hogy habár a függetlenségi pártok némely tagjai által követett politikát (illetőleg az egyházpolitikát) nem helyeseljük és ezen irányban létesítendő működésük ellen állást foglalunk lapunkban, személyük, soha sem legyen kellemtelenül érintve, ezélunk lévén a béke magvát hinteni a pártban, nem a csipős támadásokból eredő keserűséget önteni, a melynek utóíze át mehet azon időkre, midőn az egyházpolitikai kérdések kimerítettén, egészen egyöntetűvé lehet talán ismét a függetlenségi párt; és ha ez illúzió, hazafias és nemes illúzió, melyet meg akrok őrizni, addig, míg a családokzás tényleg ki nem tépi kebelemből.

A személyre vonatkozó csipős megjegyzéseket tehát határozottan rosszalom és mindenesetre erősen fogok utána látni annak, hogy a lapban a fegyelem érvényre jusson. — Beszédem több része [nem felel meg az Egyetértés álláspontjának, de ez nem szabad, hogy ok legyen arra, miszerint csipős megjegyzések tételesen személyre.

Tiszteelő barátod

Kossuth Ferencz, s. k.

Székelvudvarhelyi nyilatkozat.

Bartha Miklós, mint a függetlenségi és 48-as párt alelnöke, Székelvudvarhelyről a következő sürgőnyt kapta:

Üdvözlünk a függetlenségi és 48-as pártot tette ébredése hajnalán. Elitéljük a pártból kilépetteket, kik a cselekvés első pillanatában, — személyi hiúságból és érdekből szétépték a párt szent kötelékeit.

Székelvudvarhely város függetlenségi polgárai.

A Justh-párt értekezlete.

Justh Gyula lakásán tegnap d. u. 4 órakor a függetlenségi és 48-as pártkörből kilépettek közül 45-en értekezletet tartottak, melyen megjelentek az Eötvös-párt képviselői is. Az értekezlet folyamán — mint értesülünk — Eötvös Károlyért is menesztettek küldöttséget, kinek megérkezése az értekezlet a kibocsátandó manifestum felett tanácskozik, mely manifestum annak megokolását fogja tartalmazni, hogy miért léptek ki a függetlenségi és 48-as pártból és miért csatlakoztak az Eötvös-párthoz.

A félegyházi függetlenségi és 48-as párt gyűlése.

Félegyháza febr. 27.

A félegyházi függetlenségi és 48-as párt febr. hó 27-iki méltóságos gyűlésén hozott határozatból sokat tanulhatunk fent és lent is azok, a kik a pártúság és pártfegyelem fogalmát addig a fejé tetejére állították.

Tóth Imre városi képviselő, a párt ügybuzgó elnöke, délután 5 órakor nyitotta meg a gyűlést, melyen igen nagy számmal voltak jelen a párt oszlopos tagjai.

A beszéd, melyet Tóth Imre tartott, szívből jött, észhez szóló. Ott kezdte, hogy gyász miatt hirta össze a pártot. Egy évvel ezelőtt a legnagyobb magyar ravatalát állta körül a nemzet igaz fia, most pedig annak a pártnak a szomorú ügyein viraszt a honfi gond, melyre Kossuth végrendeletének végrehajtása vár.

Ezután elmondta a történetét Justh Gyula és 32 társa indokolatlan kilépésének az országos függetlenségi pártból. Kifejezte a helyi függetlenségi pártnak pártalkozását a fölött, hogy azok az emberek, kikért választások idején a polgárok vérükkel áldozni készek, a szent elvekkel ily játékokat üznek. Itt tenni kell a polgároknak — ugymond — hallja meg az ország függetlenségi érzelmű polgársága, hogy nem tűri ott fenn a nagy urak játékát!

Várad Sámuel pártjegyző olvasta fel a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

Szemből az országos függetlenségi és 48-as párt körében legközelebb lefolyt eseményekkel, a félegyházi függetlenségi és 48-as párt megbotránkozásával veszi tudomásul Justh és társainak kilépését, a párt egységének nevezettek által tudatosan és megokolatlanul keresztülvitt megboutását, és helyesli a felfogást, mely szerint kell, hogy a közjogi kérdések dominálják a függetlenségi és 48-as párt működését, és kell, hogy ezeknek minden más kérdés alárendeltesek.

Helyesli a félegyházi függetlenségi és 48-as párt az erős, kitartó ellenzéki akció szervezésére és megindítására vonatkozó eljárását is, bizalom és reménységgel tekint a párt elveit megvívandó harcok elébe és undorral fordul el a gyanúsítások és rágal-maktól, mikkel a pártkötelekben maradt elv-hű képviselők méltatlanul illetetnek azért, mert a párt létalapját képező közjogi elvek az ország önállósága és függetlensége rovására nem alkudoznak, a kormányt nem tá-

mogatják, szóval a függetlenségi és 48-as párt szent elveit cserbe nem hagyják, a pártot elzárni nem engedik.

Végül, rendíthetetlen bizalmának ad kifejezést a félegyházi függetlenségi és 48-as párt a város országgyűlési képviselője, dr. Holló Lajos úrral szemben és kijelenti, hogy Holló Lajos urat és társait az általuk megjelölt, az ország önállósága és függetlenségeért, a közösügyes kormány és többség ellen vívandó harcokban, lelkesedéssel, hittel és reménnyel fogja követni.

A javaslat ellen egyetlen egy hang sem emelkedett. Sziluka Ferencz indítványával kibővítve egyhangú lelkesedéssel emeltetett az határozattá.

Végül pedig a közgyűlés, mely nagy lelkesedés mellett folyt le s egyikét képezte a függetlenségi és 48-as párt történetében a legelkesebb mozzanatoknak, Bartha Miklóshoz, a függetlenségi és 48-as párt alelnökéhez az egész ülés lefolyását részletesen fel-tüntető táviratot intézett, melyet a következő szavakkal végez:

Midőn ezt Nagyságodnak a kunfélegyházi függetlenségi és 48-as pártnak 1895. év február hó 27-én tartott üléséből kifolyólag tudomására adjuk, maradtunk hazafias üdvözléssel.

Utazás Keletre.

Propper János, a n-várad kereskedelmi akadémia kiváló igazgatója az idén április hónapban egy újabb kirándulást tervez Keletre. Az utazás programja a következő:

1895. április hó 6-án esti 7 órakor indulás Bpestől.

1895. április hó 7-én, reggel 10 órakor, érkezés Triesztbe. Elszállásolás az osztrák Lloyd tengeri gőzhajózási vállalat külön hajóján. Megtekintése a városnak. Déli 1 órakor ebéd a Hotel de Ville éttermeiben. Délután 1/3 órakor kirándulás Miramareba. Látogatás felséges királyné remek kastélyában. Estebéd a Hotel de Villeben. Éjfel 10 órakor hajóra szállás, éjféltől tovább utazás.

1895. április 8-án, reggel 6 órakor, érkezés Malomocoba. 7 órakor Velenczébe. Ugyanott időzik április 8. és 9-én. Megtekintése a csodaszép városnak, építményeinek, műemlékeinek, gyárainak (muranói üveg-, Jerusum-féle csipkegyár). Gondolákon társas kirándulás Lido-szigetre. Velenczében, tekintettel az időtájt oda özőlő idegenek nagy sokaságára, a keleti utazásban résztvevők megtartják szállásukat a hajón, hol egyszerű smind az estebéd felszolgálva lesz. Reggeli, dejómer a körülményekhez képest elsőrangú éttermekben.

1895. április 9-én déli 1 órakor tovább utazás.

1895. április 11-én reggel érkezés Korfuba. Délután a város megtekintése. Déli 12 órakor villásreggeli a Hotel St. George éttermeiben. 1/3 órakor kirándulás a szigeten, az al Canone magaslatra, onnan 3 órakor Erzsébet apostoli királyné Ó felségének csodaszép Achilleonjába látogat el a társaság. Esti 8 órakor estebéd a hajón, 11 órakor tovább utazás.

1895. április hó 12., 13., 14. napjain utazás; nagypéntek és a feltámadás megünneplése a hajón.

1895. április hó 15-én érkezés Alexandriába. Megtekintése a nagyszerű kikötőnek, városnak, történeti emlékeinek (Pompeius-szobor, katakombák, görög-római muzeum.) Kirándulás Ramlehbe.

Alexandriában is, a mennyiben a hajó közvetlenül a Molónál köt ki, megtartja a társaság lakását a gőzhajón s ez által, egyfelől a ki-s becsmagolás, vámtartás kellemtelenségeitől ment marad, másrészt bármely szállodánál kényelmesebb lévén a hajó berendezése, az utazásban résztvevők kényelmi érdekei is megóvatnak. Az étkezés részben a hajón, részint a kikötő város legelső éttermeiben történik s a napi körözünyben a rendezőség által előre megjelölve leend.

1895. április 19. reggel utazás az egyiptomi vasutak személyvonatával Kairóba. Erkezés ugyanoda déli 1 órakor. A társaság a Shephard Hotel, a New-Hotel és a Hotel Continentalban lesz elszállásolva. Az érkezés ugyanezekben vagy a napi körözünyekben megjelölendő elsőrangú éttermekben történik. Egyébként a kairói tartózkodás programja a következő:

Április 19-én megtekintése a félegvár-nak, Hassan-mosche-nak, Muski és Rue Neuve-ön kocsisz a Kalifák sírjához.

Április 19-én kora reggel kirándulás Giseh pyramisaihoz, visszatérőben látogatás a giseh-i muzeumban.

Április 20. Seta a bazárookban; kirándulás Heliopolisba.

Április 21. Uttnaz Ismailba, innen ismét hajón Suez-Port-Saidba a Suezsatornán végig, ugyanaz nap felszállás a Port-Saidban várakozótársasági hajóra s a visszautazás megkezdése.

Április 23. Erkezés Kandia-szigetre s kikötőbe; négy órai időzés alatt a kikötő és város megtekintése.

Április 23-án reggel érkezés Fiuméba; délelőtt a város megtekintése, délből társas-ebéd a Desz-szállodában, délután 3 órakor kirándulás Abbaziába, esti 7 órakor visszav-terés Fiuméba, 9 óra 10 perczkor a m. á. vasutak Fiume-Budapest gyorsvonatával el-utazás.

Április 29-én déli 1 órakor érkezés Budapestre, 2 óra 10 perczkor tovább utazás Nagyváradra, érkezés ugyanoda esti 7 ó. 4 perczkor

Az utazásban résztvevő urak és hölgyek összes költségei, beleértve a vasuti és hajószállítás díjait, az elszállásolást és teljes ellátás költségeit, Velenczében úgy mint Alexandria és Kairóban a nélkülözhetetlen kalauzok (dragoman) fizetését, összesen 350 forintban állapították meg.

A jelentkezés a résztvevők aláírása utján történik, azon ívekhez mellékelt bárczákon, melyek a végzendő utazás tervezetét magukban foglalják. Az alajegyzés a teljes 350 forintnyi összeg befizetését kötelezővé teszi még azon esetre is, ha az illető jelentkezés a körutazásban részt nem venne, vagy nem vehetne. Ezen kötelezettség beismérését az illető fél aláírása magában foglalja.

Az utazásban résztvevők elszállásolásánál vendégfogadóknak, illetve a gőzhajón a rendelkezés jogát fenntartja magának az igazgató. Lehetőleg gondoskodni fog azonban hogy egytől egytől tartozó családtagok lehetőleg külön kajütöt a gőzhajón és 1-2 felnőtt egyén, külön szobát nyerjen a szállodákban.

A legmegelőbb ajánlatjuk mindenkinél e fölötté érdekesnek ígérkező utazást. Mi, kiknek már volt alkalmunk az utazás rendezőjének, Propper Jánosnak a vezetése alatt utazhatni, a legnagyobb elismeréssel jeleníthetjük ki, hogy Propper igazgató ur mindent elkövet, hogy a társaság a lehető legnagyobb kényelemben és élvezetben részesüljön. Az utazás részleteiről mindenkinél a legnagyobb szíveséggel szolgálunk felvilágosítással.

A bágyoni zavargás.

(Mi az igazság?)

Ez és ehhez hasonló elnevezés alatt különböző tudósítások jelentek meg úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtóban.

A legtöbb tudósítás, mint erőszakos és bakafantós népet tünteti fel Bágyon derék magyar népet, pedig ez a jó magyar faj csak akkor nyul az erőszakhoz, midőn csordultig telik a pohár s keserűségét valamelyes módon ki kell öntse.

A lapokban közölt tudósítások a felháborodás okát egészen annak tulajdonítják ki-zárólag, hogy az új mezőrendelési törvény miatt zudultak fel annyira a bágyoniak, hogy az erőszakhoz akartak folyamodni, holott ezen-kivül egy egészen más személyi dologra vezethető az egész esetpáté vissza.

Mondjuk ki egészen nyíltan, ha Gáll Mór nem lett volna ott, bizonyára e sajnálatos incidens meg nem történt volna.

Az elkeseredett nép dühe az egész dologban újra csak az ő személyét látta, csak ő rajta akart magának sok sérelmeért elégtételt venni.

Gáll Mór személye ellen nem is esoda, hogy elkeseredettséggel és gyűlölettel viseltetik a nép, mert sok éven, mint kegyetlen pasa ült a nép nyakán.

Most, hogy egyszer alkalma nyílt meg-torolhatni régi sérelmeit, feledve törvényt, csendőrt, kitört belőle a düh és az elkeseredés.

Sajnáljuk Varga Györgyöt, ki azért kellett szenvedjen, mert együtt volt Gáll Mórral.

A rozsz társaság mindig hátrányára van az embernek.

Mi történjék a kihordott házi szeméttel?

Kolozsvár köztisztaságügyének rendezése tárgyában írt emlékiratom kiegészítésül, a kihordott házi szemétnak miként leendő kezelésére vonatkozólag, a következőket tartom szükségesnek az intéző körök figyelmébe ajánlani:

Említettem ugyanis, hogy a háziszemét ügyének az eltakarítás vagyis a kihordatás csak egyik részét képezi, míg az, hogy mi történjék a kihordott szeméttel vagyis miként tétessék az közegészségügyi tekintetben ártalmatlanná, talán még az előbbinél is fontosabb feladatot képez. Az ártalmatlanná tétel legbiztosabb módja az elégetés. Amde e gyök-eres eljárás kissé költséges, mert égetőke-menczék felállítását teszi multhatatlanul szükségessé és e mellett szép mennyiségű fűtő-anyagot valamint emberi munkaerőt is igényel. Kétségtelen tehát, hogy ez az eljárás — bárba az égető kemenczék tökéletesítése, egy gyors elégetés mint a fűtőanyag meg-takarítása szempontjából szép, sőt valóban meg-lepő haladást tett — a beruházási összegben kívül évenként épen nem csekély és állandó költséggel terhelné a város pénztárát és így a polgárság zsebet. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint más szintén célra vezető, de — gyakorlati szempontból — magát jobban ki-fizető expedienstől fordulni. Ezt nem is ne-héz megtalálni.

Tudjuk ugyanis, hogy a házi-szemétben igen sok oly hulladék fordul elő, melyek különböző ipari célokra felhasználhatók s úgy igen jól értékesíthetők. Ilyenek a csont, rongy, papír, üveg, stb. S hogy ezek épen nem meg-vetendő értéket képviselnek, az egy kis után-gondolás mellett könnyen elképzelhető, de legjobban bizonyítja ama körülmény, hogy e hulladékoknak a szeméttől való kiszédhetési jogáért egyes nagyobb városokban ezekre menő bérösszegeket fizetnek az élelmes vál-lalkozók. Ebből aztán nem is kettős, hanem háromszoros haszon származik, ugymin: 1., pénzkiadást nem igényel, mint az elégetés; 2., ezzel ellenkezőleg jövedelmet hajt és 3., a hulladékok kezelése a legkönnyebben ellen-őrizhető.

Nézetem szerint tehát emez annyira fontos ügy a következőképp volna rendezhető:

1., hirdetessék pályázat a szemétkihor-dási jog bérletére, melynek értelmében a vá-roshál kihordott összes utcai- és házi-sze-métben található hulladékok kiszédési joga kizárólag a bérletet illeti;

2., jelöltessék ki időről időre a város külterületén ama helyek, a hová a szemét kihordandó;

3., köteleztessék a szemétkihordási jog bérletje, hogy a lerakó helyekre kihordott szeméttől a hulladékokat bizonyos záros idő alatt szedesse ki s ez idő eltelté után a szem-etet — az adandó utasításnak megfelelően — terítse el, és meghatározandó vastagságu földréteggel takarassa be;

4., köteleztessék a bérlet, hogy a kiszédett hulladékokat a szemét lerakó hely terü-létén gyűjtse halmokba, illetőleg raktározza, és szigorúan tiltassék el attól, hogy hulladé-kot a városba bármily czim alatt visszaszá-lithasson;

5., a hulladékok közül különösen a csont-tok és rongyok elszállítása csak előleges fer-tőtlenítés után engedendő meg, s ekkor is oly módon, hogy azok a helyszínről egye-nesen a vaspálya udvarba szállítandók;

6., az ágyakból kikerült szalma a szemét lerakó helyeken elégetendő, miért is a kihordott szalmának bármily célra leendő értékesítésétől a bérlet feltétlenül eltiltandó.

Teljesen meg vagyok győződve, hogy a szemétkotrásai jog bérletére fognak akadni vállalkozók, a kik minden bizonnal tisztes-séges összeget lesznek hajlandók érte fizetni, a mi már magában véve is nagy nyereség és egy újabb jövedelmi forrás lesz a városra nézve. De legyen a bérlet összege bármily csekély is, már magában véve az, hogy a szemétnél foglalt hulladékok s általában véve maga a kihordott szemét — könnyen ellen-őrizhető módon — rendszeresen és a köz-egészségügyi igényeknek megfelelően fog ke-zeltetni, — oly hasznát hajt, vagyis oly köz-egészségügyi előnyt biztosít, melynek értékét meg sem lehet határozni.

Alkalmas szemétkihordó helyeket a város külterületén nem lesz nehéz találni. Hiszen számos kisebb-nagyobb hely van olyan, melyek mitsem jövedelmeznek és jóformán mint terméketlen területek szerepelnek. Az ily he-lyeknek szemétkihordó helyekül leendő hasz-nálása még azt a nagy előnyt illetőleg haszn-ot is maga után fogja vonni, hogy az oda-hordott házi és utcai szemétnak a fenn em-lített módon való rendszeres kezelése esetében azok idővel egyenletes felületű, szántásra al-kalmas termő földekké fognak válni, a mi közgazdasági szempontból szintén nem meg-vetendő eredmény. A szemét kotrásai jogbér-lőjének a hulladékok kiszédésére ugyanis em-bereket kell tartania, a kiknek épen nem fog nagy munkájukba kerülni a szemétnak időnként való széttérítése és földdel való be-takarása. Magától értetődik, hogy ily szemét lerakó helyekül minél nagyobb területeket kell kikeresni, mivel ott a bérletnek emberei s az összegyűjtött hulladékok számára — ha ideiglenesen is — tanyát vagy is telepet kell állítani.

A mi az összegyűjtött hulladékoknak a helyszínen való felhalmozását vagyis raktáro-zását illeti, ez semmi féle nehézségbe sem fog tüközni, úgy szintén a fertőtlenítés és — a mi a legfontosabb — a közegészségügyi el-lenőrzés sem; sőt ez utóbbi csak is így vál-hatik lehetővé.

A hulladékok fertőtlenítése s általában a szemétkihordó helyeken teljesítendő munkák ellenőrzése az illető hivatalos közegek által igen könnyen foganatosítható és foganatosít-andó is multhatatlanul, ha azt akarjuk, hogy a létesítendő intézménnyel egész munkát vé-gezzünk.

Azt, hogy a hulladékoknak a városba való visszaszállítása miért tiltandó meg, to-vábbá, hogy a kihordott ágysszalmának elége-tése miért szükséges — felesleges magyaráz-gatnom.

Mindeme felsoroltakat figyelembe kell vennünk, ha megfelelő, célravezető és egy a közegészségügyi, mint a pénzügyi tekintet-

teket kielégítő köztisztasági szabályzatot aka-runk alkotni.

Dr. S. Pataky Leó,
tiszti-beli városi főorvos.

Körjegyzők és a mensa aka-demika.

Az „Ellenzék”-nek múlt év deczemberi számában három cikk foglalkozott a mensa akademia kérdésével, melyekben a mensa akademia szervezetének és felállításának mó-dozatai voltak megvitatva.

A mi a mensa akademia felállítását illeti, azon nézetünknek adtunk ott kifejezést, hogy az egyes vármegyéknek és városoknak kellene évi segélyt adniok a mensa akade-mika céljaira azon időpontig, míg a diák-asztal saját alapitójából is fennállhat.

Ilyen értelmű felszólalásunknak — ördm-mel adjuk tudtul a nagy közönségnek — már eddig is megnyilatkozott az eredménye.

Háromszék vármegye körjegyzői egyle-tének választmánya u. i. f. évi jan. 21-én tar-tott gyűlésében határozatilag kimondotta: in-dittassék mozgalom az országos központi jegy-zői egylet utján az irányt, hogy a bpesti és ko-lozsvári tudomány-egyetemen felállítani szán-dékolt mensa akademia létesítéséhez és fen-tartásához Magyarország minden egyes köz-sége évenként bizonyos meghatározott össze-gyet ajánljon meg. A községek illetően hozzá-járulása (2 frt. legalább 10 évig) alig róna számba vehető tarhet az egyes községrek s a felállítandó mensa akademia üdvös kiha-tása a magyar társadalomra megbecsülhe-tetlen volna.

S itt a határozat indolásában ki van emelve a mensa akademiának azon jelentő-sége, melyet annak idején mi is a diák-asz-tal fő feladatának nyilvánítottunk: t. i. a tár-sas szellemnek fejlesztése az egyetemi kihall-gatóság között; mert — mondja a megokolás — a mensa academiak létesítése és fen-tartása nem csak humanus cselekvény, hanem annak kulturai és magyar nemzeti szempont-ból is nagy fontossága van, mert a közös asztal közelebb hozza azokat, a kiket külön-ben faji, nemzetiiségi felekezeti és egyéb *) tekintetek távol tartanak egymástól.

Ezenkívül a mensa akademia — mondja tovább helyesen a megokolás — nagyban hozzájárulna az egységes magyar társadalom megteremtéséhez.

A kolozsvári diák-asztal és kétér-délyi község.

A megyei jegyző egylet előbbi határo-zatáról Dálnok és Albis háromszékme-gyei községek tudomást vevén, elhatározták, hogy a kolozsvári tudomány egyetemén tervbe vett diákasztal létesítéséhez és fen-tartásához mindkét község f. évtől kezdve 10 éven át 5—5 frttal fog hozzájárulni.

Nekünk csak az lehet megjegyzésünk ezen két híre vonatkozáslag, hogy Három-szék-vármegye körjegyzői egyletének határo-zata a mily hazafias, ép oly üdvös eszmét rejt magában, mely Dálnok és Albis közsé-gek eljárásának már is megteremtette jó gyű-mölcsöt, és reméljük, hogy Dálnok és Albis községeknek utánzására méltó tettét más köz-ségek is követni fogják.

És nem hiszünk, hogy ezen cselekedet-ből egyes nemzetiiségi községek, városok vagy felekezetek kivonnak magukat, mert hisz a felállítandó diákasztalnak jöteleményeit min-den felekezetnek és nemzetiiségnek fiai egy-kepen élvezendik.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 1.

— A függetlenségi és 48-as párt ko-lozsvári intéző bizottsága tegnap délután tar-tott üléséből a következő sürgőnyt küldötte Bartha Miklósnak az országos függetlenségi és 48-as párt alelnökének:

A kolozsvári függetlenségi és 48-as párt az anyapártban benmaradotta-kat azon alkalomból, hogy a párt eredeti programja érintetlen fen-tartásával a vidék szervezése és a közjogi ellenzék parlamentáris akció-jának erősítése eszméjét elfogadva, a cselekvés terére léptek; támoga-tása felajánlásával üdvözlí

Benel Ferencz,
elnök.

— A könyörület nevében ismét a kö-zönség jó szívéhez kell fordulnunk. Egy tisz-tességes, szorgalmas családapát, a ki felesé-gét és két kis leánykáját nehéz munkával tartotta fenn, — az a megrendítő csapás érte, hogy elvesztette két szeme világát s most képtelen a munkára s így családja

*) Vagyoni és születési

Kolozsvárt, 1895.

A legnagyobb nyomornak néz elébe. A szegény családapának, a kit Bálint Lajosnak hívnak és mig szemei épek voltak, a kereskedői pályán volt, — most az orvosok ajánlatára Bécsbe kellene, hogy menjen, a hol valószínűleg az orvosi tudomány még visszaadhatná szemével, így ismét dolgozhatnék gyermekeiért. Ámde szegénysége miatt lehetetlen, hogy nagy baján ez által segíteni próbáljon s így lapunk utján fordul a könyöröltes szívekhez, hogy legalább uti költséget megkaphassa. Mi hogy szegény nejének és két kis gyermekének megmentsük a szerencsétlen apát, szívesen fogadunk el részére adományokat és az adakozást szerkesztőségünk ezenel 5 frrtal megnyitja, a mely összeghez Hory Tusika 1 frrtal járult.

— **Giászlobogó a kolozsvári polgáris-kolán.** Lapunk tegnapi számában kérdést tettünk az iránt, miért leng gyászlobogó a kolozsvári fiu iskolán. Most azt a felvilágosítást nyertük, hogy a fekete-lobogó két intézeti növendéknek K o h n Sándor és Langos József I-só osztályu tanulóknak halálát gyászolja.

— **A holnapi mensa-est** rendkívül gazdag műsorát a cigányzene nyitánya kezdi meg, ezután következnek:

1. A nők a világirodalom világításában. Irta és felolvassa dr. Széchy Károlyné urnó.
2. Concert-darabok. Zongorán előadja dr. Davida Leóné urnó.
3. Szavallat. Előadja dr. Ferenczi Zoltánné urnó.
4. Magyar népdalok. Cigányzenekar-kísérettel zongorán előadja Szász Anna k. a.
5. Renard-keringő, ifj. Bokor Józseftől. Énekl Schlauf Bella k. a., zongorán kíséri dr. Pisztóry Mórné urnó.

Majd előképek bemutatása jó:

1. „Jön a tanítónő!” Spitzertől. Ábrázolják Genersich Clotilde, Genersich Gabriella, Koch Janka, Koch Joséphine, Lukács Aranka, Lukács Gizi, Martin Lujza és Purjesz Olga kisasszonyok.
2. „Erdei tündér.” Sinibaldi Páltól. Ábrázolja dr. Szabó Dénesné urnó.
3. „Az árva.” Zichy Mihálytól. Ábrázolják dr. Kiss Mórné urnó, Abt Nóra, Óváry Ildusa és Szász Lili kisasszonyok.

A pénztárnál lesznek felváltva: Dr. Fimály Henriké, Lindner Augusta, Óváry Kelemenné és öz. dr. Szabó Károlyné urnók.

Az estélyt folytatják és befejezi a táncok, kiválások virradtig. — Ujból felkerjük a hölgyeket, hogy egyszerűen öltözködjének és kérjük azokat, a kik talán meghívót és igényt tarthatnak rá, minden további reklamáció nélkül megjelenni és a pénztárnál jegytiket váltani szíveskedjenek.

— **A holnapi mensa-est** valóban fényesnek ígérkezik. Az arisztokrácia számos tagja megjelenését megígérte és a tegnapi nap folyamán azt az örömdés hírt is kapjuk, hogy egyetemünk doyen-je, Brassai hácsi is biztosan el fog jönni. Ha egy jó cél megérdemi a nagy közönség legáltalánosabb érdeklődését és támogatását, akkor bizanyára e diáksztál ügye az és nem utolsó sorban a jövőtte érdekes program, szereplőivel egyetemben.

— **A mensa academica** kis emléklapja gyönyörűen sikerült. A holnapi estén ott kapható a Redoutban.

— **A mensa-estélyre** Hegedűs Sándor, országgy. képviselő 10 frrt küldött a bizottság pénztárához.

— **A második egyetemi körü estély** a bizottság tegnapi megállapodásához képest márczius 23-án fog megtartatni.

— **Elhalasztott temetés.** Szakács Kálmáné, szülöttet Biasini Ilona temetését holnapra halasztották. Az elhunyt fiatal asszony nővére, Biasini Mariska festőművészno ugyanis ma az esteli vonattal érkezik meg Münchenből. Hogy a nővére temetésén az érkező jelen lehessen, a család elhalasztotta a temetést holnap d. u. 3 órára.

— **Színházi hírek.** Színházunkban legközelebb többen fognak vendégszereplni. A legelső vendég S o l t y Paula, a kassai színház tagja, ki holnap, szombaton a „Bányamester”-ben mint Nelly, vasárnap pedig a „Sárga csikó”-ban mint Erzsike mutatja be magát. Öt követi S z o l i n s z k y Olympia, ugyancsak a kassai színház tagja, ki 5. és 6-án a „Lemondás” és „Valéni nász” drámákban lép föl. Mind a kettőt igen jó hír előzi meg. E hó folyamán fog még vendégszereplni S t r a k o s c h Febea is, ki a m. kir. operaházban nagy sikerrel lépett föl néhányszor és jelentékeny föltűnést keltett remek hangjával. Nálunk a „Parasztbecsület”, „Tévedt nő” és „Faust” operákban fog énekelni. A színház legközelebbi ujdonsága Roger Victor nagyhírű operette-je, „KLÁRI” (Clairette) lesz, melynek szövegét Raimond és Mars írták. Fordították Reiner Ferencz és Rákosi Viktor.

— **Személyváltozás a kolozsvári sebészeti klinikán.** Dr. Brandt József egyetemi tanár sebészeti klinikáján az első tanárségi állás dr. Hőncz Kálmán távoztával február 28. megüresedvén, arra az egyetem orvostanári kara Brandt tanár intézeti főnök ajánlatára február 22. tartott ülésén dr. Papp Gábor választotta meg. Az új első tanárségéd már négy év óta van a sebészeti klinikán alkalmazva, hol előbb mint műtőnövendék, azután mint másodorvos s utóbb mint második tanárségéd működött. Lakása a sebészeti klinikán a „Károliana” kórházban van.

— **A kolozsvári nőegylettől rendezett virágbazár,** mely márczius 9—11 napjain fog megtartani a redoute nagy termében, igen sok érdekességgel fog dicsekedni. Első sorban igen változatos hangversenyek lesznek; de különösen emelni fogja a virágbazár ünnepeinek érdekességét az, hogy az Emke alarczos bálján részt vett roccos hölgyek kerülnek bemutatóra.

— **Tüzeset.** Tegnapi d. u. a közraktárak s a közvágóhid közelében levő Balikó-réten ismeretlen tettes meggyújtotta a R á c z Lajos 600 forint értékű boglya szénáját. A tüzoltó őrség kivonult s egész ma reggelig dolgozott, míg a roppant szénátömeget szétbonthatta és sikerült a tüzet elfojtania.

— **Meghívó.** Az Erlelyrészi nőpár Egyet folyó 1895 évi márczius 17-én d. e. 11 órákor a városház közgyűlési teremben évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívja. Táragsorozat: 1. Előnöki megnyitót. 2. Válaszmányt évi jelentése. 3. Jelentés a múlt évi számadások vizsgálatairól és újabb számvizsgálók kiküldése. 4. 1895. évről költségvetés megállapítása. 5. A tisztikar és választmány megválasztása. 6. Indítványok. 7. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése. Kolozsvárt, 1895. febr. 16. Br. Wesselenyi Istvánné, elnök. Polcz Rezső, titkár.

— **A szárlát** lépett fel megint több helyen a városban. Szomorú jele közegészségügyi viszonyainknak, hogy csak ezelőtt pár hónappal tartotta az a betegség rettegésben a szülőket és már megint dühöng. És szomorú jele az illetékes hatóság közönyének, hogy most éppen úgy nem tesz semmi intézkedést, mint nem tett akkor. A borzasztó betegség egy családból egy hét alatt három gyermeket ölt ki.

— **Letört bimbók.** Ifj. Varga Dániel derék polgártársunkat megmérhetlen fájdalom és csapás érte. A kérelhetetlen halál egymásután három gyönyörű kis gyermekét ragadta el, örök bánatot és mély keserűséget hagyva szülőik kebelében. — Az elhunyt anygalkáiról a következő gyászjelentést adták ki a bánatos szülők és rokonok: Alólirottak a szerető szív legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy a szerető jó gyermekek, unokák és rokonok legifj. W a r g a D á n i e l, A n n u s k a és F e r i k e folyó évi február hó 24., 26. és 28-án, életöknek 5, 4 és 2½ éves korukban, 8 nap szüneted után megszűntek élni. A kis ártatlan Dani hült teteme márczius hó 1-én d. u. ¼ órákor fog — az ev. ref. egyház szertartása szerint rövid ima után — nagy-utczán 17-ik sz. szülői házból — február 24- és 26-án elhunyt Annuska és Ferike testvérei mellé — a közs sítkertbe kikisértenni és az örök nyugalomnak átadatni. Béke lengjen korai sírjuk felett: Kolozsvárt, 1895 márczius 1. Ifj. Varga Dániel és neje Höffler Mária, mint az ártatlanok bánatos szülei. W a r g a M a r i s k a mint az ártatlanok egyetlen testvére Id. V a r g a D á n i e l és neje, mint nagyszülők, s több közelebbi és távolabbi rokonok.

— **Szomorú jelentés.** Alólirottak a szív legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy a szerető és felelhetetlen hű nő, gyermek, testvér és rokon B e r e c z k i S z a k á c s K á l m á n n é szülöttet Kibédi Biasini Ilona 1895 február hó 27-én este 7 órákor, élete 31-ik, boldog házassága 3-ik évében, hosszas szenvedés után jöbött létre szenderült Nyugodjék csendesen, áldás emléken! Kolozsvárt. 1895 február 27-én. Bereczki Szakács Kálmán mint az elhunyt férje. Id. Kibédi Biasini Sándor, mint édes apja, és neje Almánfalvi Nemessányi Kata. Kibédi Biasini Anna, férje Dr. Török Imre, Kibédi Biasini Mari, Kibédi Biasini Gizella, f. Kibédi Biasini Sándor, mint testvérei. Bereczki Szakács Sámuel, mint apósa. Kibédi Biasini Julia, öz. Wolfersgrüni Stadler Károlyné és gyermekei, Kibédi Biasini Anna, férje Frits Albert és gyermekeik, mint nagynénjei. Bereczki Szakács Etelka, férje és gyermekei, Bereczki Szakács Róza, férje és gyermekei, mint sógornói. Temetés holnap, márcz. 2. d. u. 3 órákor lesz.

— **Dr. Reich Bélát,** a kolozsvári orvos egyetem jeles növendékét, ki utóbb a dr. P u r j e s z Zsigmond egyetemi tanár vezetése alatt álló belgyógyászati klinikán mint gyakornok hosszabb időig volt alkalmazásban — ma délbén avatták fel az összes gyógytudományok tudorává. A fjeles készütségi ifju orvos — mint halljuk — Nagyenyeden telepszik meg.

— **Bíróási kinevezések.** Ö Fel-sége az igazságügyminiszter előterjesztésére S z i g e t h y István közhalmi bíróiásági albirót a gyulafehérvári bíróiásághoz járásbíróvá, C s e g e z y Lajos gyulafehérvári törvénysz. jegyzőt a lugosi kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— **A zilahi iparos „Olvasó-Egyetl”** folyó évi febr. 24-én, az egylet helyiségében, saját alaptörvényének gyarapítására, felolvasással, énekekkel, szavallattal és táncszal egybekötött estélyt rendezett, mely igen szépen sikerült. A felolvasó Fodor Dániel polgári-iskolai igazgató volt, ki a nemzeti ezredéses ünnepeit küszöbén, sz. kir. Zilah város ezredéses multjáról elmélkedett. A felolvasó igazgató e kiválóan érdekes és adatokban gazdag tanulmányában rövid, de tanulságos szavakkban emlékezett meg Zilah történeti fejlődéséről, ősi intézményeiről, jogviszonyairól, jó és rossz napjairól. A felyasót a nagyszámú közönség lelkesen megjelenezte.

— **Herman Ottó muzeum-ör.** Herman Ottó orsz. gyűlési képviselő legközelebb a m. nemzeti muzeum ethnographiai osztályának igazgatójává neveztetik ki. M

kolézi kerületében Zsilinszky Mihály vallás-és közoktatástügyi államtitkár lép fel. Herman Ottó kinevezésével a nemzeti muzeum nemcsak európai hírt tudott, hanem kiváló munkaszerőt is fog nyerni. Az ő vezetése alatt kétségkívül külön ethnographiai muzeummá fog kinőni a nemzeti muzeumnak ez idő sserint nagyon szegényes néprajzi osztálya.

— **A Kossuth-tüntetéseket utó-játéka.** Ismeretes az a vitéség, melyet az elmúlt évi márczius 23-án rendőrségünk a katonasággal váltva kifejtett. Kossuth halálhíre tartotta izgalomban a főváros közönségét, mely csak fokozódott, mikor a kormány élén állók kicsinyes aggodalomból eltávolították úgy a nemzeti színházról, mint egyéb középületekről a már kitűzött gyászlobogókat. Az utcai tüntetések javában folytak. Budapest ostromállapotban volt s huszárok és lovasrendőrök szabdalták és tőptették a védőleket, mely csak fokozódott, mikor a kormány élén állók kicsinyes aggodalomból eltávolították úgy a nemzeti színházról, mint egyéb középületekről a már kitűzött gyászlobogókat. Az utcai tüntetések javában folytak. Budapest ostromállapotban volt s huszárok és lovasrendőrök szabdalták és tőptették a védőleket, mely csak fokozódott, mikor a kormány élén állók kicsinyes aggodalomból eltávolították úgy a nemzeti színházról, mint egyéb középületekről a már kitűzött gyászlobogókat. Az utcai tüntetések javában folytak. Budapest ostromállapotban volt s huszárok és lovasrendőrök szabdalták és tőptették a védőleket, mely csak fokozódott, mikor a kormány élén állók kicsinyes aggodalomból eltávolították úgy a nemzeti színházról, mint egyéb középületekről a már kitűzött gyászlobogókat.

— **Ibsen mint képviselő.** Krisztianiból írják: Ibsen legutóbb igen érdekes ajánlatot kapott Spanyolországból, de nem mint hínök — valamelyik munkájának kinyomtatására vagy előadására vonatkozólag. Az ismeretlen spanyol, Don Quixotének jeles földje azt ajánlja a norvég költőnek, hogy lépjen föl Norvégiába képviselőjelöltnek, a mely csejra 100.000 frankot bocsát Ibsen rendelkezésére. Hogy a költő e nagylelkű és elmes ajánlatot elfogadta-e: nem tudjuk.

A becsтеленek.

(Színmű 3 felv. Irta: Rovetta Gerolamo. Fordította Deréki Antal.)

Moretti Carló, egy szerény fizetéssel honorált hivatalnok (E. Kovács Gyula) neje Elise (Hunyadi Margit), hogy házat tisztességesen tartsa fenn s hogy Moretti ur szerény jövedelmét elégségesnek tüntesse fel s talán, hogy saját húságát is kielégítse, — Sigismundi József (Szentgyörgyi) bankigazgatótól apró szívességeket fogad el, később megengedi, hogy az igazgató ur számláit — a mit bőségesen csinál, kiegyenlítse, pénzvel ékszerrel s más ajándéktárgyakkal lássa el, minek következtében a férje előtt takarékoskodónak, jó gazdasszonynak látszó Elise fokozatosan slyed a Sigismundi ur karjaiba és akarata ellenére is férjét megcsalja.

Moretti Carló úgy ismeri Sigismundit, mint házának kitűnő barátját, neki és övéinek jóakaróját s még a gyanunak árnyéka sem fér a szívébe.

Egyszerre váratlan fordulat történik. Sigismundi urat az utcán leszurják. Rablógyilkosság vagy boszu műve, nem lehet tudni. — És itt kezdődik a darab drámai fordulata.

Halljuk, hogy Moretti ur panaszkodik arról, hogy a kávé nem olyan jó, az ebéd nem olyan változatos mint eddig. Orlandi ur (a félelmes anyós helyett egy kiálhatatlan após) a szegénységet kezdi emlegetni, és megjegyzi, hogy hetek óta még egy lámpa golyót sem tudnak venni. Egyszerre rohamosan lép fel a szükség. Sigismundi nincs többé, a ki fedezze a szükségleteket és fizesse a számlákat. Theresa egy nyeltes cseléd, szemére lobbantja Moretti urnak, hogy most kevesebb pénzt kap a konyhára, hát nem főzhet úgy mint régen. Az após is egy és más dologban elszólja magát. Moretti ur kinos bizonytalanságban van és nem tudja felfogni, hogy miért kapott eddig többet és miért kap most kevesebbet?

E közben megismerkedünk Fornarisné asszonnyal (Horváth Paula) ki azért keresi fel Morettinét, hogy járna közbe Moretti urnál, hogy sikkasztó férje érdekében tegyen valamit. Ez a Fornaris, a mint Fornarisné asszonytól halljuk, bizonyos rábizott összeget abban a hiedelemben használta fel saját céljaira, hogy azt visszapótolhatja. Nem sikerült s így az első bűnös lépés láncszemét képezte a később elkövetett sikkasztásoknak. Fornarisné asszony ígéretet tesz, hogy férje büntetésének enyhítésére visszapótolja a hiányzó összeget, a melyet később Moretti urnak ad át, hogy vigye el az igazgatóhoz.

Moretti ur ez összeget borítékba helyezi, nyugtázza és foglalatokodik Sigismundi ur hagyatékával, a ki minden kiadásáról pontos jegyzéket vezetett. E közben lehordja a nyeltes cselédet és kiadja az utját. Theresa utközben kijelenti, hogy egy levél van asszonya számára egy kereskedő csejtől. Moretti ur később feltéri a levelet, s kistül, hogy a csejt bizonyos tartozást követel.

A férj, ki mindaddig abban a hiszem-

ben élt, hogy semmi adóssága sincs, megdöbben és hite megrendül felesége őszintesége iránt. E közben megérkezik Elise, a kinek szemrehányást tesz. Elise mind jobban megzavarodik. Nem akarja megmondani a tartozás nagyságát. Moretti ur a bizonytalanság kinos érzetében egyre veszíti nyugalmát, indulatos, majd dühös lesz. Felszakítja az asztalfiókot és kiveszi onnan a fizetetlen számlát. Nagy összeg, hihetetlen összeg...

Mintha a menykőcsapás érné, úgy ötlük eszébe, hogy ugyanezen számok csoportosítása így van feljegyezve Sigismundi ur hátrahagyott jegyzékében a kinek iratait ő rendezi. A gyanu minden ördöge egyszerre kezd, tépni, szaggatni. Mikor pedig az összehasonlításnál meggyőződik, hogy neje tartozását Sigismundi ur fizetgette, egyszerre világos lett lelkében, hogy őket Sigismundi tartotta felesége becsületének árában. Fékezhetlen dühvel rohan Elisenek, fölragadja, aztán a pamlagra vágja s fojtogatja kegyetlen vad haraggal. Az olasz vér indulatossága egész nagyságában buzog.

Olyan jelenet ez, a mely megrázza a nézőt. Erős realis színekkel rajzolt extasisa a léleknek, melyben az ember becsülete és anyagi tönkrehajtása fellett kétségbeesve vergődik.

E pillanatban csöngötnék. Nem szabad elárulni azt a megsemmisítő vihart, a mely végképen feldulta mindnyájuk életét. Most ismét megjelenik Serafino a kereskedő segéd és kéri a számla kiegyenlítését.

Moretti kétségbeesztő helyzetében a Ferrarisné asszony által átadott összeghez nyúl és abból fizeti a tartozást. Ime, a bűn első láncszeméhez fűződik a második és a becsületesség felé elkövetett egyik lépést, követi a másik. Most már férj és feleség egyaránt becsutelen. Ebből a kétségbeesztő helyzetből próbálkozik meg kiszabadulni Moretti, de nem sikerül, a katasztrófa összeesap felette és ekkor pisztolyt ragadva, agyonlövi magát.

Ime rövid meséje a Ronetta Gerolamo hatásos megrázó drámájának. A darab, melyet az olasz kormány a nagy állami díjjal jutalmazott, mindvégig a legsütébb színekkel van rajzolva.

Nem vitatkozom azon, hogy jogosult-e az izgalom ilyen szakadatlan láncolatával tufleszteni a nézők idegeit, de állítom, hogy a kiváló talentummal megirt darab, mélyebb és kedvezőbb benyomást tesz, ha a férj jócskara haragja, ha a cselekvény realitása diszkréttebb formában nyer kifejezést és ha itt-ott e sötét vonásokat a poésis dertje aranyozza meg.

A darab hatása így se mindennapi, valamint nem volt közönséges az előadás sem, melyben „A becsтеленek”-et láttuk. E. Kovács Gyula igazi elemében volt. Az ő erő nyilatkozott meg benne, melylyel Moretti szenvedélyes lelkét és a vérebén dülő vihart jelenítette meg. A közönség zajos tapsokban adott kifejezést tetszésének és elismerésének. Kitűnő volt H u n y a d i M a r g i t asszony Elise-e is. Azt az asszonyt láttuk, a ki szerelme tárgyéért szerelem nélkül esik bűnbe és ennek az asszonynak Hunyadi Margit hű lélektaim rajzát mutatta be. Hegedűs Gyula egy üres léha öntő s kevés morális érzéssel bíró apóst adott hű jellemzéssel, és K. Biró Anna a nyeltes cselédet személyesítette teljes sikerrel.

Az előadás általában véve a legjobbak egyike volt, a darab pedig érdemes arra, hogy mentől nagyobb közönség gyönyörköd-jék benne.

SEBESI SAMU.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A Justh-párt értekezlete.

Budapest, márcz. 1.

A Justh Gyula függetlenségi és 48-as pártból kilépett társai értekezletet tartottak tegnapi este melyen a függetlenségi és 48-as párt átiratát tárgyalták.

Az ülés elején Justh Gyula bejelentette az Eötvös-pártnak a kilépettekké létrejött egyesülését.

A függetlenségi és 48-as pártnak átiratát tárgyalván Boda Vilmos, Komjáthy Béla, Justh Gyula, Olay Lajos, Papp Endre, Babó Emil és a többi kilépettek oda nyilatkoztak, hogy az anyapártal való egyesülést nem tarják kívánatosnak.

A kilépettek manifestumot bocsátottak ki „Magyarország polgáraihoz” czimen, melyben megokolják kilépésüket.

Legfőbb oknak mondják, a miért kiléptek, hogy a párt többsége az alapszabályok ellen titkos értekezletet tar-

tott a pártkör elnökének tudtán kívül, s szándékos kikerüléssel akarták a külön értekezlet határozatát érvényre emelni.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 1.

A képviselőház mai ülésén a költségvetést tárgyalták.

Az ülés elején Szilágyi Dezső bejelentette a király köszönetét Albrecht főherczeg részvételéért.

Ezután Pongrácz Károly szólalt fel személyes kérdésben.

Várady Károly beszédjében kimutatta, hogy a kormánypárt csak látszólag liberális.

Ha a kormány és pártja igazán liberális lenne, nem zárkózott volna el Kossuth Lajos emlékének törvénybe való igitatása előtt. Midőn Várady e kijelentést tette, Kossuth nővére Rutkayné megjelent a karzaton.

A függetlenségi párti képviselők rögtön felsiettek a karzatra Rutkayné üdvözlésére.

Várady után Wlassics miniszter polemizál Apponyival minden hatás nélkül.

A nemzetiiségi aspirációk másodrendű dolgok akkor, midőn Apponyi azt állítja, hogy az ország halálos bajban szenved.

Sokáig foglalkozott Ugron és Batthyányi beszédeivel.

Végül kijelentette hogy a **fuziót kívánja**, daczára, hogy a szabadelvű párt elég erős megküzdni az ellenzékkel.

Batthyányi gróf személyes felszólalása után Deasy Zoltán, Endrey és Besenyey beszélték. Ezután Szapáry Gyula gróf tartott nagy beszédet.

Kijelentette, hogy a 67-es alap rendíthetetlen híve.

A hadsereg egységét megtartani akarja.

A nemzeti pártnak a katonai kérdés megoldására módot kell találnia, hogy a **fuziónak akadály** ne legyen.

Polonyi Géza szólott ezután.

Felolvassa a törvényt, melynek alapján a zágrábi érseki titkárt nem lett volna szabad kitoloncolni.

A törvény csak a külföldiekre szól.

Horvátország külföld? feleljen rá a belügyminiszter. Zajos tetszésnyilatkozatok közt fejtegette, hogy vakmerő kísérlet Kossuthot és Deákot egy csatasorba állítani, mint azt Eötvös és Tisza István tették.

Élesen vágta a szemére a kormánynak hogy egyházpolitikájával, fájdalom, sikerült a függetlenségi pártot megbontani.

Polonyi Géza beszédje végén hivatkozott arra, a mit Ugron elbeszített, hogy t. i. Andrassy Gyula a nemzeti kaszinóban egy nyilatkozott, mikép a kormány rendelkezésére áll függetlenségi pártból 33 szavazat áll rendelkezésére. (Roppant zaj. Andrassy tiltakozik.)

Andrassy Gyula kijelenti, hogy ő azt a kifejezést sohasem használta. Ugy igenis nyilatkozhatott, hogy egyházpolitikai kérdésben 33 függetlenségi jó indulatu támogatására számíthatnak. Egyéb állítás valótlan.

Ugron Gábor kijelenti, hogy Andrassy így mondta.

„Bánffy Dezső báró számíthat 33 függetlenségi szavazására, de Héderváry nem.”

Ezt ballotta Szapáry László is.

Andrassy izgatottan tiltakozik. Szilágyi Dezső elnök kijelenti, hogy a klubok és magánkörök beszélgetéseit a Házban nem illik előhozni.

Polonyi kijelenti, hogy feljogosított erre a kijelentésre.

Horváth Gyula a nagy zajban olíteli ez eljárást.

Szilágyi Dezső elnök berekeszti az ülést.

Metetrnich herczeg halála.

Budapest, márcz. 1.

A híres Metetrnich herczeg ma d. e. Bécsben meghalt.

Gyilkosság és öngyilkosság.

Budapest, márcz. 1.

Ma a fővárosban a Podmaniczky utcában Schreiner Ferencz házmaster elvágta a felesége nyakát magát pedig agyonlötötte.

A király a párbajról.

Bécs, márcz. 1.

A király tegnap a tirolai tartománygyűlés elnökségét fogadva kijelentette, hogy a párbajozás korlátozását tőle tolhetileg előmozdítja.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. szombat, márczius hó 2-án.

Soltz Paula vendégtollátéval: **B Á N Y A M E S T E R.**

Felölös szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alóli igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcson-intézetnél elzálogosított és az **1893-ik szeptember hó végéig** lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m: ruhanemük, házi-ésszközök, áruk stb. árverése lesz

folyó évi márczius hó 11-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m: arany-, ezüstnemük, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi márczius hó 18-án.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 óra-kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1895. évi február hó 28-án.

A hitelbank és zálogkölcson-társulat igazgatósága.

145. (1—2)

Sz. 2804—1995.

polg.

143. (1—1)

Árverési hirdetmény.

A Kolozsvár városi kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy Nagy Lajos, F. The. Keyzlár, kolozsvári kereskedelmi bank, Barna Kálmán, Jákob, Morberger, Özv. Csiky Imréné, Gebr. Altenberg és Suppanzi V. végrehajtatók javára Hofer M. József és neje ellen 50 frt, 140 frt, 100 frt, 250 frt 53 kr., 420 frt, 4000 frt, 100 frt, 517 frt, 135 frt, 134 frt, 169 frt 72 kr. törke és jár. iránti végrehajtási ügyben a kir. járásbírósnak 163., 683., 873., 1525., 1526., 1527., 1540., 794., 446—95. és 1645—94. p. sz. végzéseit következtében 1895. évi február hó 3-ik és következő napjain foganatosított együttes biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt ingók közül a 3101—95. p. sz. végrehajt. jegyzőkönyv 1—230., 261—274., 285—293., a 296. és 298—306. tételekig összeirt ingókra nézve az előzetes árverést az 1881. évi 60. t. cz. 104. §-a értelmében elrendelte, s ezen előzetes árverés foganatosításának határnapját **1895. évi márczius hó 4-ik napjának délelőtti 9 óráját** a végrehajtást szenvedő üzleti helyiségébe (Főter 4. sz.) tűzte ki.

Az árverés foganatosítására Linchtenstein József bírósági végrehajtó tűztetik ki.

Miről a vásárolni kívánók azzal értesítettek, hogy a megállapított „Külön árverési feltételek” a kiküldöttől tekinthetők meg.

Kolozsvár, 1895. február hó 27-én.

Dr. Á K O N C Z,
kir. albiró.

Sz. 1332—1894. v. k.

144. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1894. évi 4621. sz. végzése folytán Gajzágó Manó ügyvéd által képviselt Szepesi Lajos felperes részére Adler Samu alperes ellen 314 korona és 65 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1894. évi május hó 10-ik napján lefoglalt és 377 frtra becsült ingóságokra a helyi városi kir. járásbírósa 14978—1894. sz. végzésével a további eljárás elrendelteként, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Kolozsvárt, a „Papiacsn” leendő megtartására határidőül **1895. évi márczius hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt házi butorból álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek — készpénz fizetés mellett — szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatlak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóli kiküldöttől írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi február hó 14. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
bírósi végrehajtó.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmedl“

mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzletemről, mert csak egy ilyen nagy üzlet képes óriási mennyiségű árucikkeket készpénzen s más előnyök mellett megvenni, a mely előnyökben a vevő okvetlen részesül.

Magánvevőkhez gyönyörű minták ingyen és bérmentve.
Gazdag mintakönyvek, a milyen még soha sem volt, szabónak bérmentetlen.

ÖLTÖZETEKRE VALÓ KELMÉK

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tüzoltó-, tornász-, cseléd-egyenruhákra, teke- és játékasztalokra és kocsai bérlekre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai Lodenekből férfi és női ruháknak — eredeti gyári áron — oly nagy választékban, a melyet egy 20-szoros verseny sem tud elérni. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben. — **Mosó szövetek, utazó plaidek** stb. 4 frttól 14 frtig. — **Szabó hozzávalók:** bérlesek, gombok, tű, cérna stb.

A ki jó, értékes és tartós gyaipju-szövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOS-hoz BRÜNNBEN.
(Ausztia Menchestere.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.
— Szétküldés csak utánvétellel. —

Óvás! Ügynökök és hálalók gyakran használják fel a „Stikarofsky áru” nevet kétes értékű cikkeikre. Figyelmeztetik a t. közönség, hogy ilyen egyéneknek semmi feltétel mellett sem adok árukat eladásra. 142. (1—24)

Sz. 4072—1895.

141. (1—2)

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város árvaszéke által ezennel közhírré tetetik, hogy kisk. Tompa Simon Arthur tulajdonát képező, a kolozsvári 1402. sz. tjkvben A + 3. rend. 2562/1., 2562/2., 2563. hrsz. a. foglalt **Külmonostor-utca 49. sz. alatt fekvő házas-telek 25.000 frt** kikiáltási ár mellett, nyilvános árverésen el fog adni, s annak az árvaszék hivatali helyiségében leendő foganatosítására **1895. márczius hó 14-ik napjának d. e. 9 órája** tűztetik ki.

Árverési feltételek árverező biztos Vikol Kálmán árvaszéki ülnök unál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Árvaszékének 1895. évi február hó 9-én tartott üléséből.

Losonczy,
árvaszéki elnök.

Egy a legjobb piaczhelyen, huzamosabb időn át fennálló, jól berendezett

fűszer és vasárú, dohány árulás és szeszes ital

árulással összekötött, a szász nagyközség, mint a Mezőségnek központját képező piacsn, valamint környékén

legjobb ismeretsséggel bíró üzlet

egészségi szempontból,

azonnal eladható.

Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.

137. (3—3)

A SZÉKELYFÖLDI ASVÁNYVIZEK PÁRATLANJAI!

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja párját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizeletti nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladós hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belservedet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „répáti” ásványvizet minden céltudatos elfoglaltatónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsvárt** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (64—*) **GYÖRGY JÓZSEF,**
[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készítményű butorok beszerzésére!

Alóírottnak van szerencsése a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy közbejött okok miatt

üzletét megváltoztatni
kénytelen.

S mivel ez halasztást nem szenvedhet, ez okból **raktáron levő összes**

BUTORKÉSZLETÉT

gyári-, illetőleg az előállítási áron alól

is kiárusítani óhatja.

Raktáromban kaphatók: általam készített kárpitos töltött butorok, egész garnitúrák, kisebb grupp-garnitúrák. Szalonba való fantasie darabok. Diszesen montirozott ülőkéik (Hokerlik.) Montirozott fantasie asztalok, fali- és sarok-diszek. — Barock, Consol és Rococo-tükörök; továbbá férfi szobába való diványok és egyes karszékek, heverő diványok. Ezeken kívül sok itt elő nem sorolt töltött butorok, féder-, lőször- és Afrique-madráczok. (Lőször madráczok felelősség mellett.)

Feleslegesnek tartom készítményeimhez bővebb magyarázatot fűzni, tanuskodik a mellett 24 évtől fennálló üzletem és a nagyérdemű közönség bizalma.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

115. (4—52)

Üzletváltoztatás miatt a legjobb alkalom szolid készítményű butorok beszerzésére!

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Vörös lóhere,

arankamentes vetőmag, 50 kiló 36 forint; 5 kiló 4 forint.

Takarmány-répa,

olajbogyó alakú, sárga, óriás; 50 kiló 15 forint, 5 kiló 2 forint.

Szent-Királyi Árpádnál

Szénelly-Udvarhelyen.

17. (9—52)

Finom nagyszebeni szalámi.

TELEKI LÁSZLÓ

Kolozsvárt, Nagy-utca 4. sz. — Telefon 215.

Ajánlja dusan berendezett

fűszer- és gyarmatáru üzletét.

Gőzmalmi lisztek, kávék, cukor, rizsek, kül- és bel-földi rumok, theák, szín-, kövér szőlő- és szt.-benedeki borok, valódi francia Cognacok és likörök és mindenféle Kókányai sörök.

Mindennemű ásványvizek nagy raktára.

Szives megbízásokat és a t. cz. közönség pártfogását kéri tisztelettel:

140. (2—4)

TELEKI LÁSZLÓ.

Chocoladok és ezukorkák.

TÜZIFA

Nem egy öl, hanem teljes négy köbméter.

Városunkban nagyon elszaporodtak a tűzifa-kereskedők, a fogyasztó közönség rovására. Jogosan panaszkodnak a vevők: „kicsiny az öl”, mert csakugyan kicsiny, mivel az öl **kereszt rakásban** kapják. Teljes négy köbmétert pedig a helyi olcsó árak mellett nem minden tűzifa-kereskedő képes kiadni.

Nagy és kedvező vétel engem azon kellemes helyzetbe hozott, hogy én **teljes 4 km. karok közötti** rakásban, mint a kincstári fatelepen szokásos, a következő árak mellett adhassak:

I. rendű hasáb búkkfa 11 frt 50 kr.

II. rendű hasáb búkkfa 10 frt 50 kr.

Hántott cserfa . . . 9 frt. — Házhoz szállítva 1

frttal drágább. — Tűzifa-telepem az **áruraktárak és közuti vas-ut telepen van**, hol a teljes mértékről mindenki meggyőződhetik.

Tűzifám megrendelhető: KONYA SÁNDOR úr főtéri, PAP ERNŐ hid-utcai, PAP KRISTÓF és BOSKO. ICS JÓZSEF belközép-utcai üzleteiben, valamint TELLER úr belmonostor-utcai és LUDASSI úr főtéri lottógyűjtődéiben; ugyszintén Széchenyi-téren, a vashid melletti üzletben.

Házakhoz fa megrendelések felvétele végett én senkit sem küldök s kérem t. vevőimet saját érdekükben — azokat, kik mint kiküldöttem előállanak — mint csalókat, elutasítani.

Tűzifát waggon számra, mely majdnem minden nap érkezik, legolcsóbban számítom. Vágott fa bármily nagy mennyiségben mindenkor kapható. Gyors elszállításról gondoskodva van.

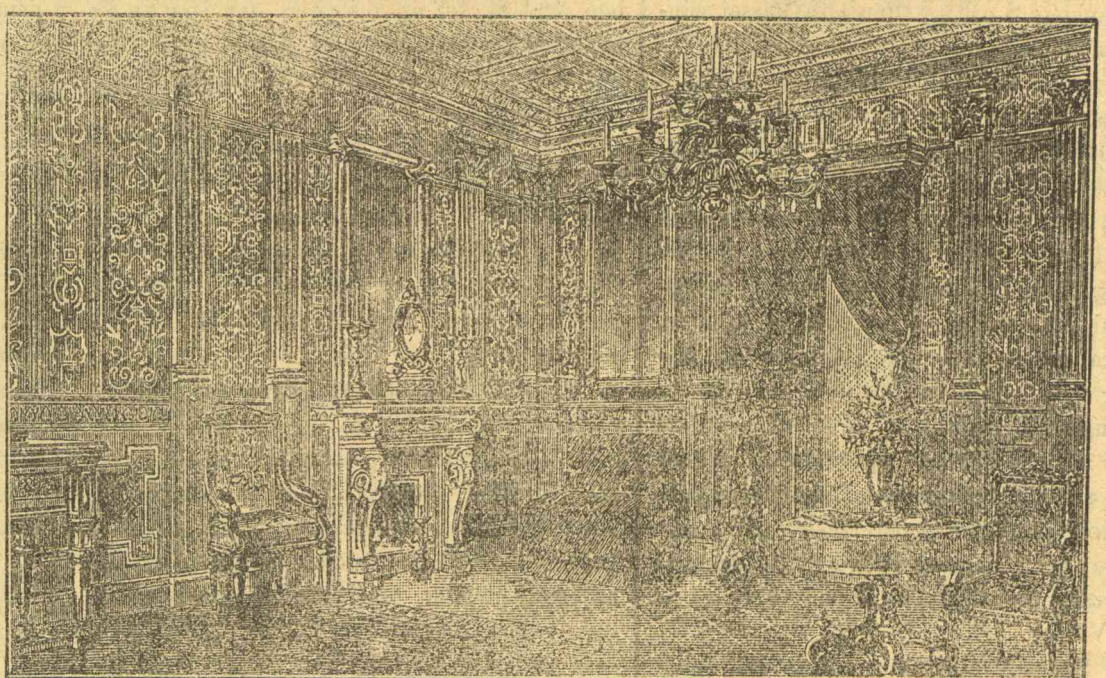
A t. fogyasztó közönség becses pártfogásába magamat ajánlv

WERTHEIMER VILMOS,
SZÉCHENYI-TÉR.

136. (2—5)

Legjutányosabb árak!

Legjutányosabb árak!

Kiváló tisztelettel maradtam:

DUCHONY JÁNOS, kárpitos